

UZASADNIENIE

Pozwem z 9 lipca 2022 roku, wniesionym pierwotnie w elektronicznym postępowaniu upominawczym do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie (sygn. akt VI Nc-e 945704/22), (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. domagał się zasądzenia od G. B. kwoty 4500,69zł z odsetkami maksymalnymi za opóźnienie liczonymi od kwoty 3505,35zł od 9 lipca 2022 roku do dnia zapłaty i z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwoty 995,34zł od 9 lipca 2022 roku do dnia zapłaty, a nadto zwrotu kosztów postępowania.

Uzasadniając roszczenie strona powodowa wskazała, że 1 września 2019 roku doszło do zawarcia między pozwaną, a (...) S.A. Oddział w Polsce w W. Umowy pożyczki nr (...) za pomocą środków porozumiewania na odległość, na podstawie której pozwana otrzymała środki finansowe w kwocie 3505,35zł i zobowiązała się do terminowej spłaty sumy na rzecz pożyczkodawcy w dwudziestu równych ratach. Dalej strona powodowa podała, że z uwagi na to, że pozwana wcale nie spłacała zobowiązania wierzyciel pierwotny wezwał ją do zapłaty wyznaczając dodatkowy termin na uregulowanie zaległości. Dalej wskazała, że po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu wierzyciel pierwotny powiedział pozwanej umowę z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia, który upłynął 17 marca 20202 roku skutkując rozwiązaniem umowy. Strona powodowa wyjaśniła, że na kwotę dochodzonego roszczenia składała się kwota 3505,35zł obejmująca kapitał oraz prowizję za udzielenie pożyczki, a kwota 995,34zł obejmowała skapitalizowane na dzień poprzedzający wniesienie pozwu odsetki. Strona powodowa podała także, że 25 czerwca 2021 roku nabyła wierzitelność przeciwko pozwanej wynikającą z opisanej umowy, po czym wezwała pozwaną do spłaty zadłużenia, jednak bezskutecznie.

W dniu 2 listopada 2022 roku w sprawie wydano nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym odpowiadający żądaniu pozwu.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty z 21 listopada 2022 roku pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od strony powodowej kosztów postępowania.

Uzasadniając swoje stanowisko pozwana zarzuciła niewykazanie istnienia roszczenia w podanym w pozwie kształcie i brak legitymacji procesowej czynnej. Wskazała, że wierzyciel pierwotny nie dokonał skutecznego wypowiedzenia łączącej strony umowy, gdzie nie wykazano uprawnień osoby podpisującej wypowiedzenie umowy do składania takich oświadczeń woli oraz nie wykazano faktu doręczenia pozwanej tego dokumentu. Pozwana także podniosła, że brak jest podstaw zasądzenia od niej ewentualnych wymagalnych, a niespłaconych rat, z uwagi na zakreśloną przez stronę powodową podstawę faktyczną żądania i niemożność wyrokowania co do przedmiotu nieobjętego sporem, gdzie zasądzenie żądania z innej podstawy faktycznej byłoby orzekaniem ponad żądanie pozwu.

Pomimo zgłoszenia z pozwie wniosku o zarządzenie dalszej wymiany pism przygotowawczych w przypadku wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty strona powodowa nie skorzystała z tej możliwości, nie odniosła się do zarzutów pozwanej i nie złożyła dalszych pism procesowych mimo wydania zarządzenia w tym przedmiocie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 1 września 2019 roku G. B. zawarła z (...) S.A. Oddział w Polsce w W. Umowę o pożyczkę nr (...), gdzie całkowitą kwotę pożyczki określono na sumę 3505,35zł, którą pozwana zobowiązała się spłacić w dwudziestu miesięcznych ratach płatnych po 175,27zł, począwszy od 1 października 2019 roku do 1 maja 2021 roku.

Jednocześnie w umowie zastrzeżono, że należność niespłacona w terminie stanowić będzie zadłużenie przeterminowane, od którego bank miał prawo naliczać odsetki w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie, a wysokość oprocentowania zadłużenia przeterminowanego uzależniona była każdorazowo od aktualnej wysokości stopy referencyjnej NBP.

Ponadto zastrzeżono, że Bank miał prawo wypowiedzenia umowy w przypadku niedotrzymania przez pożyczkobiorcę warunków udzielenia pożyczki, za 30-dniowym okresem wypowiedzenia.

(Dowód:- okoliczności bezsporne,

-Umowa nr (...) z formularzem informacyjnym i harmonogramem spłaty, k. 15-17 akt)

W dniu 4 grudnia 2019 roku wierzyciel pierwotny wysłał do pozwanej ostateczne wezwanie do zapłaty zaległości wynikających z umowy z 1 września 2019 roku, z informacją o możliwości wystąpienia w terminie 14 dni o restrukturyzację zadłużenia oraz, że nieuregulowanie zaległości może doprowadzić do wypowiedzenia zawartej umowy.

Na dzień 4 grudnia 2019 roku zadłużenie pozwanej z tytułu kapitału wynosiło 525,81zł.

(Dowód: -wezwanie do zapłaty z 04.12.2019r., z dowodem nadania k. 18 i 20 akt)

W dniu 13 lutego 2020 roku wierzyciel pierwotny sporządził adresowany do pozwanej dokument wypowiedzenia umowy nr (...). W tej dacie zadłużenie pozwanej z tytułu kapitału wynosiło 876,35zł, co odpowiadało pięciu pierwszym ratom, które miały być zapłacone w okresie od 1 października 2019 roku do 1 lutego 2020 roku.

(Dowód: -oświadczenie o wypowiedzeniu umowy k.19 akt,

- harmonogram spłaty kredyty, k. 17 akt)

Wierzytelność przeciwko pozwanej wynikającą z opisanej Umowy pożyczki nr (...) na mocy Umowy cesji wierzytelności z 25 czerwca 2021 roku nabył od wierzyciela pierwotnego (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W..

(Dowód: - notarialny W. z Aneksu nr (...) do Umowy przelewu wierzytelności z 25.06.2021r. i W. potwierdzający okazanie Umowy przelewu wierzytelności, k. 4 i 7-7v. akt oraz Aneksu nr (...) do Umowy przelewu wierzytelności wraz zaświadczeniami o zapłacie ceny, k. 8 i 12 akt).

Strona powodowa skierowała do pozwanej zawiadomienie o przelewie wierzytelności wezwanie do zapłaty długu.

(Dowód; - Zawiadomienie o przelewie wierzytelności z 30.06.2021r. i wezwanie do zapłaty z 03.08.2021r., k. 10-11 akt)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy. Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania wiarygodności materiału dowodowego złożonego przez stronę powodową.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlegało uwzględnieniu w części.

W pierwszej kolejności należało się odnieść do zarzutu braku legitymacji procesowej czynnej jako najdalej idącego.

Strona powodowa upatrywała upoważnienia do dochodzenia od pozwanej spornej wierzytelności na podstawie umowy przelewu wierzytelności zawartej z wierzycielem pierwotnym. Zgodnie z przepisem art. 509 § 1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią, chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Zasadnicze znaczenie ma odpowiednie oznaczenie przedmiotu przelewu, tj. określenie w sposób nie budzący wątpliwości danych, pozwalających ustalić, że przelewana jest konkretna wierzytelność, która objęta była wcześniej zawartą umową cesji. W ocenie Sądu z dowodów przedstawionych przez stronę powodową jednoznacznie wynikało, że nabyła ona wierzytelność wynikającą z Umowy pożyczki nr (...). Po pierwsze zauważyć należy, że strona powodowa weszła w posiadanie szczegółowej dokumentacji obejmującej opisane zobowiązanie pozwanej jak i jej danych osobowych, co nie nastąpiłoby bez powodu. Ponadto notariusz

w sposób urzędowy poświadczył istnienie okazanego mu dokumentu powołanej umowy cesji wierzytelności z 25 czerwca 2021 roku, z której sporządził następnie wyciąg, z którego wynikał fakt nabycia przez fundusz (...) pakietu wierzytelności. Z Załącznika nr 1 do Aneksu do umowy przelewu wierzytelności wynikało, że pod pozycją nr (...) ujęto zindywidualizowaną przenoszoną wierzytelność, wskazującą w sposób prawidłowy, szczegółowy i odpowiadający rzeczywistości zarówno numer umowy pożyczki, datę jej zawarcia, saldo kapitału jak i szczegółowe dane osobowe i adresowe pozwanej. Wreszcie cedent potwierdził zapłatę ceny z tytułu sprzedaży wierzytelności, co wraz z wejściem przez cesjonariusza w posiadanie dokumentacji dotyczącej nabywanych wierzytelności jednoznacznie świadczyło o wykonaniu umowy cesji. Zarzut braku legitymacji procesowej czynnej nie mógł zatem zasłużyć na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie strona powodowa dochodziła od pozwanej zapłaty całej należności z tytułu umowy pożyczki nr (...), podając że pozwana nie uregulowała żadnej raty. Pozwana nie zaprzeczyła tym faktom, wobec czego Sąd na podstawie przepisu art. 230 k.p.c. uznał je za przyznane.

Jednocześnie zasadnie pozwana zarzuciła, że strona powodowa oparła podstawę faktyczną swojego powództwa na takich okolicznościach, że wobec bezskutecznego upływu wyznaczonego przez bank terminu na spłatę zaległego zadłużenia, czyli wszystkich nieuregulowanych dotąd rat, doszło do wypowiedzenia pozwanej umowy z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia, co nastąpiło ze skutkiem na dzień 17 marca 2020 roku. Przy czym strona powodowa nie wyjaśniła, na jakiej podstawie skutek rozwiązania umowy przyjęto na tą datę.

Zgodnie z przepisem art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz.U.2018.2187), przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Stosownie zaś do przepisu art. 75 ust. 1 i 2 ustawy, w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu bank może wypowiedzieć umowę kredytu. Termin wypowiedzenia, o którym mowa w ust. 1, o ile strony nie określą w umowie dłuższego terminu, wynosi 30 dni, a w razie zagrożenia upadłością kredytobiorcy 7 dni.

Zgodnie z przepisem art. 75c ust. 1 i 2 ustawy, jeżeli kredytobiorca opóźnia się ze spłatą zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu, bank wzywa go do dokonania spłaty, wyznaczając termin nie krótszy niż 14 dni roboczych. W wezwaniu, bank informuje kredytobiorcę o możliwości złożenia, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania, wniosku o restrukturyzację zadłużenia. W przepisie tym została uregulowana procedura jakiej winien dopełnić bank w celu skutecznego wypowiedzenia umowy. Przepis ma charakter semidystrybucyjny, co oznacza, że może być zmieniony w umowie kredytu albo osobnym porozumieniu jedynie na korzyść kredytobiorcy. Zatem w sytuacji opóźnienia w spłacie kredytu przez kredytobiorcę, bank nie może swobodnie wypowiedzieć umowy, bez uprzedniego zastosowania procedury przewidzianej w art. 75c. Co więcej, nie jest możliwe konwalidowanie wypowiedzenia przez doręczenie odpisu pozwu pozwanemu (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie I Wydziału Cywilnego z 28 sierpnia 2019 r., I ACa 466/18).

Z powyższego wynika, że bank nie może wypowiedzieć umowy kredytowej, gdy kredytobiorca popadł w opóźnienie ze spłatą kredytu, jeśli nie wdrożył uprzednio działań upominawczych. Wypowiedzenie umowy kredytowej nie może być bowiem czynnością nagłą, gdyż jest to najbardziej dotkliwa sankcja dla kredytobiorcy. Sąd ocenił, że strona powodowa nie wykazała, aby wierzyciel pierwotny dokonał wypowiedzenia umowy pozwanej w sposób wymagany przez przepis art. 75c ustawy Prawo bankowe. Z przedłożonych do akt sprawy dokumentów nie wynikało, aby wypowiedzenie umowy zostało w ogóle wysłane pozwanej, a co dopiero jej doręczone w taki sposób, by mogła zapoznać się z jego treścią, tym bardziej, że taki właśnie zarzut braku otrzymania wypowiedzenia pozwana podniosła. Wypowiedzenie kredytu należy uznać za uprawnienie kształtujące, zmierza bowiem do rozwiązania stosunku prawnego. Oświadczenie o wypowiedzeniu, aby odnieść zamierzony skutek, musi dojść do adresata w taki sposób, aby mógł się z nim zapoznać (art. 61 k.c.). Możliwość skorzystania przez bank z uprawnienia do rozwiązania umowy za wypowiedzeniem oraz prawidłowość owego wypowiedzenia może podlegać kontroli sądu, zarówno w odrębnym postępowaniu o ustalenie (art. 189 k.c.), jak i w sprawie z powództwa banku o zapłatę.

W konsekwencji nie sposób było uznać, aby oświadczenie banku o wypowiedzeniu umowy kredytu zawarte w piśmie sporządzonym dnia 13 lutego 2020 roku było skuteczne i doprowadziło do rozwiązania stosunku umownego wynikającego z umowy pożyczki nr (...), a po stronie pożyczkobiorcy powstał obowiązek spłaty całego kapitału wraz z odsetkami.

Zgodnie z zasadą rozkładu ciężaru dowodu strona powodowa miała obowiązek wykazać okoliczności uzasadniające skuteczność dokonanego względem pozwanej wypowiedzenia (art. 6 k.c.), z uwagi na które dochodziła wyliczonej w pozwie kwoty. Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach, a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 227 k.p.c.).

Przedmiotem postępowania było żądanie zapłaty salda zadłużenia wynikającego z wypowiedzianej umowy oraz kwoty wymagalnej na moment złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu umowy, czyli kwoty 876,35zł, odpowiadającej pierwszym pięciu niezapłaconym ratom. Zaznaczyć trzeba ponownie, że podstawa faktyczna roszczenia pozwu opierała się na przedstawionym twierdzeniu, że w czasie trwania stosunku umownego doszło do wypowiedzenia umowy przed upływem czasu, na jaki została zawarta, co miało nastąpić w drodze jednostronnego jej rozwiązania przez kredytodawcę. Dochodzone roszczenie wywodzone było zatem nie z tych postanowień umowy, które nakazywały pozwanej zapłatę rat z odsetkami umownymi jako zadłużenia przeterminowanego po upływie terminu płatności poszczególnych rat (z wyjątkiem rat z terminami płatności przed spornym wypowiedzeniem umowy), ale właśnie z uregulowań stanowiących, że po stronie banku w określonej sytuacji istnieje uprawnienie do jednostronnego rozwiązania umownego stosunku prawnego, co wobec skorzystania z tego uprawnienia i rozwiązania umowy - o ile dochowana będzie wymagana prawem procedura - skutkuje powstaniem po stronie dłużnika wymagalnego obowiązku zapłaty całego istniejącego wówczas zadłużenia kredytowego.

Strona powodowa powołała zatem okoliczności skutkujące wypowiedzeniem umowy i powstaniem po stronie pozwanej w miejsce dotychczasowego obowiązku spłaty kredytu po zakończeniu okresu czasu, na jaki umowa została zawarta, zupełnie innego zobowiązania, polegającego na natychmiastowym zwrocie pobranej sumy w związku z przedwczesnym zakończeniem stosunku prawnego. Jeśli jednak - jak ustalono w toku postępowania - nie doszło do skutecznego przedwczesnego rozwiązania umowy w trybie wypowiedzenia z powołanej daty, to po stronie banku w rzeczywistości nie powstało dochodzone pozwem wymagalne roszczenie o niezwłoczną zapłatę całej pozostałej do zwrotu pożyczonej sumy wraz z odsetkami. Tym samym strona powodowa jako następcą prawnym banku mogła najwyżej dochodzić zwrotu zaległych na dzień sporządzenia oświadczenia o wypowiedzeniu płatności. Ewentualne zasądzenie całej zaległej kwoty, wynikającej z faktu niewykonania umowy w całości, a nie z faktu wypowiedzenia umowy, stanowiłoby orzeczenie na podstawie faktycznej niepowołanej przez powoda i naruszałoby dyspozycję przepisu art. 321 k.p.c. (por. wyrok SA w Katowicach z dnia 6 czerwca 2019 r. I ACa 1132/18).

W ramach podstawy faktycznej określonej w pozwie uprawnione było żądanie zasądzenia przeterminowanych na dzień 13 lutego 2020 roku pierwszych pięciu rat w kwotach po 175,27zł, czyli łącznej sumy 876,35zł, wraz z odsetkami w umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie (art. 481 § 1 i 21 k.c.) liczonymi od upływu dat płatności wynikających z harmonogramu spłaty, zaś dalej idące powództwo musiało podlegać oddaleniu, gdyż z uwagi na brak skutecznego wypowiedzenia umowy kredytu nie doszło do postawienia w stan wymagalności całej należności.

Mając to na względzie orzeczono jak w pkt I i II wyroku.

Niezależnie od powyższego wyводу należy podkreślić, iż strona powodowa nie przedstawiła materiału dowodowego pozwalającego na ewentualne wyliczenie wymagalnych po nieskutecznym wypowiedzeniu, a przed wyrokowaniem rat kredytu. Nie załączono tabel oprocentowania kredytu, a oprocentowanie liczone było wedle stopy zmiennej, zaś zmiana stopy oprocentowania miała mieć wedle umowy bezpośredni wpływ na wielkość zadłużenia oraz wysokość należnych odsetek. Brak zatem w sprawie było materiału dowodowego pozwalającego na ustalenie wysokości poszczególnych rat kredytu płatnych po nieskutecznym wypowiedzeniu umowy.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie przepisu art. 100 k.p.c. stosunkowo je rozdzielając między stronami. Na koszty postępowania poniesione przez stronę powodową złożyła się opłata od pozwu w kwocie 400zł i koszty zastępstwa prawnego wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 917zł wynikające z § 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, a na koszty postępowania pozwanej koszty zastępstwa prawnego w kwocie 917zł.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w pkt III wyroku.

ZARZĄDZENIE

1. odnotowac,
2. odpis wyroku z uzasadnieniem proszę odręczyć przez PI peł. str. powodowej.
3. kal. 14 dni.